

המצב הנפשי הראוי לפי התורה בעת הזו/ אריאל ביכלר/ בהנחיית הרב ראם

לא סוד שהתחלנו במועקה נפשית קשה בשמחת תורה. היו כאבים מכל הכיוונים. בקורבנות הרבים, בהשפלה לאומית וכיו"ב.

השאלה היא איך לטפל בנפש לפי התורה. האם יש הדרכה של תורה בסוגייה?

למדנו במסכת ראש השנה:¹

בראשונה היו קושרין לשון של זהורית על פתח אולם מבחוץ. הלבין - היו שמחין, לא הלבין - היו עצבין, התקינו שיהו קושרין אותו על פתח אולם מבפנים, ועדיין היו מציצין ורואין, הלבין - היו שמחין, לא הלבין - היו עצבין. התקינו שיהו קושרין אותו חציו בסלע וחציו בין קרניו של שער המשתלח.

נשאלת השאלה הרי יותר טוב שידעו שהמצב לא טוב ושיחזרו בתשובה?

משיב האדמו"ר מסוכצ'וב:² "כי באם ח"ו יהי האדם כמתיאש זה גרוע מהכל". ידיעת האמת המרה עלולה להרפות את האדם ומביאה לידי ייאוש. אי אפשר להילחם מתוך ייאוש ולא לחזור בשובה במצב זה.

כשלמדנו עלה כיוון נוסף והפוך: הסתירו מהעם דווקא כשהלבין שהוא סימן טוב, מכיוון שאז יפסיקו להתפלל ביוה"פ. כך די מפורש בגמ' ביומא,³ וכך פירשו אחרונים רבים.⁴

מסקנה: במצב הנוכחי יש לשמור על מתח מבצעי ללוחמים, ותפילה לרחמי שמים שעדיין לא נושענו, ושיהיה במינימום קורבנות, ועם זאת לא להתייאש לרגע.

¹ תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף לא עמוד ב. חוט השני היווה סימן האם התכפרו עוונותיהם של ישראל כאשר הוא הלבין מצבע אדום.

² שם משמואל מועדים שבת תשובה שנה תרעב

³ תלמוד בבלי מסכת יומא דף סז עמוד א וברש"י שם ד"ה כיוון דמצווה.

⁴ ביניהם חוט השני, מובאים בדף על דף.